

Olje- og energidepartementet
Postboks 8148 Dep
0033 Oslo

Vår dato 20.11.23
Deres dato: 10.10.23
Vår referanse Elena Bråten
Deres referanse 23/1847

Innspill til høring om forslag til forlengelse av midlertidig forskrift om bruk av flaskehalsinntekter

Innledning

Fornybar Norge viser til Olje- og energidepartementet (OED) sin invitasjon av 10. oktober 2023 om høringsinnspill til forslag om forlengelse av midlertidig forskrift om bruk av flaskehalsinntekter. Fornybar Norge takker for invitasjonen og vil med dette gi våre innspill og kommentarer til høringen.

Forslaget fra OED innebærer å forlenge virkeområdet for midlertidig forskrift av 27. oktober 2022 nr. 1806 om bruk av flaskehalsinntekter til å gjelde frem til 31. desember 2024. Forskriften vil omfatte flaskehalsinntekter mellom budområder internt i Norge og fra mellomlandsforbindelsen til Storbritannia som er opparbeidet fra 1. januar 2022 til 31. desember 2024. Videre foreslår departementet å presisere at Statnetts rapportering for 2023 også skal gjelde for 2024. Denne endringen vil innebære at Statnett skal rapportere summen av flaskeinntekter tilgjengelig for utbetaling innen 14 dager før inngangen av hvert kvartal også for 2024.

Bakgrunnen for at den midlertidige forskriften ble innført

Fornybar Norge er enig i OED sin beskrivelse av hva som var bakgrunnen for midlertidig forskrift om bruk av flaskehalsinntekter ble fastsatt i oktober 2022. De svært høye kraftprisene vi erfarte i 2022 medførte at nettselskapene fikk høye nettapskostnader. Dette har sin årsak i at nettselskapene må kjøpe kraft for å dekke sine nettap i de prisområdene hvor de har sine kunder. Disse kostnadene inngår i grunnlaget for å beregne nettselskapenes inntektsrammer. Dette medførte at nettselskapenes tillatte inntekter i stor grad ville overgå deres faktiske inntekter, dvs at deres mindreinntekter ville bli betydelige.

Hvis den midlertidige ordningen ikke hadde blitt innført ville nettselskapene hatt en betydelig mindreinntekt som de måtte ha hentet inn gjennom store og umiddelbare økninger i nettleien. Hvis nettselskapene ikke hadde økt nettleien i en situasjon med store nettapskostnader og mindreinntekter, ville dette medført likviditetsutfordringer for enkelte nettselskap samt risiko for å komme i konflikt med regelverket for håndtering av mindreinntekt.

Formålet med innføring av midlertidig ordning for bruk av flaskehalsinntekter var å redusere sannsynligheten for at nettkunder i områder med høye kraftpriser fikk økt nettleie som følge av økte kostnader til nettap. En økning i nettleien ville ha rammet de nettkundene som allerede opplevde store kostnader knyttet til sitt kraftforbruk som følge av svært høye kraftpriser.

Hvordan håndtere store prisforskjeller mellom prisområder framover i tid

Hovedmål er å skjerme nettkundene for kraftig økning av nettleie.

Fornybar Norge mener at:

- Innmatingstariffen må beholdes av den netteier produsenten betaler nettleie til.
 - Kan ikke få konsekvenser for k-faktor i transmisjonsnettet.
- Flaskehalsene i nettet må bygges ned over tid når det er samfunnsøkonomisk rasjonelt
- RME må fortsette å utrede og eventuelt utbedre konsekvenser prisforskjellene mellom prisområder har på effektivitetsmålingene i den økonomiske reguleringen av nettselskap.
- For mye utbetalt tariffstøtte via flaskehalsinntekter må justeres når reelle tall foreligger.

Fornybar Norge og nettselskapene mener det er nødvendig med en kompensasjonsordning til de nettselskapene som har kunder i høyprisområder. Dette er nødvendig for å hindre at nettselskaper i områder med ekstraordinære høye nettapskostnader blir nødt til å øke nettleien for å finansiere slike kostnader. Dette fordi det er uheldig at de strømkundene som bor i områder med allerede høye strømpriser samtidig skal få en økning i nettleien.

Det er to ulike syn om midlertidig forskrift om bruk av flaskehalsinntekter bør videreføres ut 2024

Nettselskapene har følgende to ulike syn på hvordan en kompensasjonsordning for høye nettapskostnader bør finansieres:

- Ved at en andel av Statnetts ekstraordinære høye flaskehalsinntekter innbetalt fra høyprisområdene betales direkte til nettselskap med ekstraordinære høye nettapskostnader slik departementet foreslår.
- Ved at en andel av statens egne ekstraordinære høye inntekter som følge av høye kraftpriser betales direkte til nettselskap med ekstraordinære høye nettapskostnader.
 - En slik løsning fører ikke til omfordeling av flaskehalsinntektene mellom nettkundene
 - Løsningen rokker ikke ved gjeldende prinsipp om en lik uttakstariff i transmisjonsnettet for hele landet

Fornybar Norge vil i denne sammenheng vise til at det å få beholde innmatingstariffene regionalt er riktig og viktig. Dersom inntektene fra innmatingstariffene kan beholdes regionalt, vil det være en brobygger mellom de ovennevnte ulike syn på hvordan en tariffstøtte bør finansieres. Fornybar Norge vil benytte anledningen til å be om at oppdraget om at inntektene fra innmatingstariffen bør beholdes regionalt blir prioritert av RME.

Fornybar Norge mener det må gis tariffstøtte til kunder i høyprisområder. En slik tariffstøtte er ikke sannsynlig å få hensyntatt i Statsbudsjettet for 2024. Det er derfor nødvendig å videreføre den midlertidige forskriften om bruk av flaskehals ut 2024 for å sikre at kunder i høyprisområder skal få tariffstøtte også i 2024.

Om Fornybar Norge

Fornybar Norge representerer fornybarnæringen i Norge. Vi arbeider for at Norge hurtigst mulig skal bli et nullutslippssamfunn med vekst og verdiskaping basert på fornybar energi, elektrifisering og annen utslippsfri energibruk. Vi har medlemmer fra hele næringen, inkludert fornybar energiproduksjon på land og til havs, nettselskaper, finansinstitusjoner, entreprenører, strømsalg, leverandører og rådgivere.

Vennlig hilsen
Fornybar Norge

Kristin H. Lind
Direktør Strømnett og beredskap

Elena Bråten
Næringspolitisk rådgiver